

Senedd Cymru
Y Pwyllgor Newid Hinsawdd, Amgylchedd a
Materion Gwledig
Craffu ar Fframwaith Datblygu Cenedlaethol
Cymru
CCERA(5) NDF(v2) 11
Ymateb gan Renewable UK Cymru (RUKC)

Welsh Parliament
Climate Change, Environment and Rural Affairs
Committee
National Development Framework for Wales
CCERA(5) NDF(v2) 11
Evidence from Renewable UK Cymru (RUKC)

Mae Renewable UK Cymru (RUKC) yn rhan o Renewable UK ac mae'n gyfrifol am hwyluso amgylchedd polisi ynni adnewyddadwy lle gall ein haelodau weithredu, gan eu helpu i dyfu eu busnesau a darparu cyfleoedd dylanwadu a rhwydweithio.

Mae aelodau RUKC yn adeiladu ac yn gweithredu ein system ynni yn y dyfodol, wedi'i bweru gan drydan glân. Rydyn ni'n dod â nhw at ei gilydd i gyflawni'r dyfodol hwnnw yn gyflymach, dyfodol sy'n well i ddiwydiant, trethdalwyr a'r amgylchedd. Mae ein haelodau yn arweinwyr busnes, arloeswyr technoleg, a meddylwyr arbenigol o bob rhan o Gymru.

Mae RUKC wedi paratoi'r cyflwyniad tystiolaeth a ganlyn mewn ymateb i ddrafft gwaith 'Future Wales - The National Plan' a osodwyd gerbron y Senedd ar Fedi 21ain.

Cyd-destun

Mae argyfwng iechyd cyhoeddus Covid-19 wedi cael effaith enfawr ar y ffordd y mae pobl yn byw eu bywydau; yn benodol, sut maen nhw'n gweithio, sut maen nhw'n cymdeithasu a sut maen nhw'n symud o fewn eu cymunedau a thu hwnt.

Mae'r effeithiau hyn yn destun dadansoddiad parhaus. Mae RUKC yn croesawu cynnull tasglu Llywodraeth Cymru, dan oruchwyliaeth y Cwnsler Cyffredinol, i ystyried adferiad economaidd gwyrdd Cymru 'o'r pandemig.

Profodd y system Ynni ei hun effeithiau sylweddol yn ystod y broses gloi a amlygodd her rheoli systemau ynni yn y dyfodol mewn amgylchedd 'ynni adnewyddadwy wedi'i ddominyddu'. Fel y nodwyd gan Fatih Birol, Cyfarwyddwr Gweithredol yr Asiantaeth Ynni Rhyngwladol, "Rhwydweithiau trydan yw asgwrn cefn systemau pŵer heddiw ac maent yn dod yn bwysicach fyth wrth drosglwyddo ynni glân."

Trosolwg

Er bod cydnabyddiaeth o Future Wales fel “yr haen uchaf o gynllun datblygu”, ei statws fel y cynllun datblygu sylfaenol y byddai datblygiadau o arwyddocâd cenedlaethol (DNS) (yn enwedig prosiectau ynni adnewyddadwy) yn elwa o gael ei ddatgan yn benodol.

Pwyntiau allweddol i'w nodi mewn perthynas â Pholisïau 17-18 sy'n ymwneud ag ynni adnewyddadwy

Mae sylwadau RUKC yn cyfeirio'n benodol at Bolisïau 17-18 sy'n delio â datblygu prosiectau ynni adnewyddadwy.

Yn fras, mae polisïau 17 a 18 wedi'u hail-ddrafftio yn cynnig mwy o eglurder a hyder i ddatblygwyr mewn perthynas â phrosiectau gwynt ar y tir ar raddfa fawr.

Mae RUKC yn croesawu rhoi'r gorau i'r dull 'goleuadau traffig' a lywiodd y dull cynllunio ar gyfer prosiectau ynni adnewyddadwy ar raddfa fawr yn nrafft cyntaf yr NDF. Barn ein haelodau oedd y gallai'r dull hwn dueddu tuag at ragdybiaeth yn erbyn datblygu (er bod RUKC yn cydnabod nad dyna oedd y bwriad efallai).

Mae dull sy'n seiliedig ar feini prawf fel yr amlinellir ym Mholisi 18 newydd yn cyflwyno dehongliad mwy cydymdeimladol o'r cyfle, ac yn teimlo'n fwy cydnaws â'r uchelgais a nodwyd gan Lywodraeth Cymru:

“Wrth benderfynu ar geisiadau cynllunio ar gyfer datblygu ynni adnewyddadwy a charbon isel, rhaid i'r rhai sy'n gwneud penderfyniadau roi pwys sylweddol ar yr angen i gyflawni ymrwymïadau rhyngwladol Cymru a'n targed i gynhyrchu 70% o'r trydan a ddefnyddir trwy ddulliau adnewyddadwy erbyn 2030 er mwyn brwydro yn erbyn yr argyfwng hinsawdd. .”

Mae RUKC hefyd yn cytuno â gwahanu technolegau gwynt a solar wrth gyflwyno'r ardaloedd a aseswyd ymlaen llaw. Yn fras, mae olion traed prosiectau ar gyfer y technolegau hyn ynghyd â phrosesau cydsynio a heriau ar gyfer cysylltedd grid yn sylweddol wahanol.

Nid oedd RUKC yn cytuno â chadw'r ardaloedd a aseswyd ymlaen llaw ar gyfer prosiectau ynni adnewyddadwy ar raddfa fawr.

Mae ein haelodau yn parhau i fod o'r farn y dylid bod wedi cydnabod a / neu dderbyn egwyddor newid tirwedd unrhyw le y tu allan i ardaloedd â dynodiadau cenedlaethol, yn amodol ar fodloni'r meini prawf y manylir arnynt yn y Polisi 18 newydd.

Ategir y farn hon gan y dadansoddiad a gyflwynodd RUKC yn ei ymateb i'r drafft NDF cychwynnol.

Mae hyn yn dangos:

- **nid yw dros hanner yr ardaloedd a aseswyd ymlaen llaw yn cynnwys unrhyw gyfle i brosiectau lefel DNS unwaith y cymhwysir cyfyngiadau safle-benodol.**
- **Dim ond tua 5% o gyfanswm yr ardaloedd a aseswyd ymlaen llaw ar gyfer gwynt ar y tir yr ystyriwyd eu bod yn ddatblygadwy yn ddamcaniaethol ar ôl cymhwyso cyfyngiadau safonol (Mae'n debygol bod y ffigur hwn hyd yn oed yn optimistaidd oherwydd ei fod yn cynnwys ardaloedd na fyddai'n ddigon mawr i gefnogi prosiectau DNS - hy 10MWs ac uwch)**

Barn RUKC yw y dylai'r Cynllun Cenedlaethol hefyd gynnwys polisiâu sy'n ymwneud â phob math o DNS, nid prosiectau cynhyrchu ynni adnewyddadwy yn unig.

Er y byddai hyn wedi bod yn ychwanegiad defnyddiol, mae RUKC yn croesawu'r eglurhad "y bydd iteriadau Dyfodol Cymru yn y dyfodol yn cynnwys polisiâu ychwanegol ar gyfer mathau eraill o Ddatblygu Arwyddocâd Cenedlaethol lle bo angen."

Pwyntiau pellach i bwylgor CCERA eu hystyried mewn perthynas â Pholisïau 16-18

- Polisi 18 - Mae pob un o'r meini prawf a nodwyd yn mynd i'r afael â'r rhain yn nhermau "dim effeithiau andwyol **annerbyniol**" tra bod maen prawf 3 (cadwraeth natur) yn gosod trothwy uwch (h.y. "dim effeithiau andwyol").

- Mae absenoldeb y gair "annerbyniol" ym maen prawf 3 yn golygu bod y sawl sy'n gwneud penderfyniadau o bosibl yn gyfyngedig yn ei allu i arfer barn wrth asesu effaith ar fuddiannau cadwraeth natur.

- **A yw'r bwriad i gadwraeth natur gael trothwy gwahanol i'r holl feini prawf eraill?** *Byddem yn gofyn i "ddim effaith andwyol annerbyniol" gael ei fabwysiadu ar gyfer maen prawf 3 iddo fod yn gyson â meini prawf eraill.*

Mae polisi 18 prawf 2 yn cyfeirio at "leihau" yr effaith weledol ar gymunedau cyfagos ac anheddau unigol ac yn cyflwyno "derbynioldeb" yn unig yng nghyd-destun effaith gronns. Er na chyfeirir ato mewn polisi, mae'r cyfeiriad yn ymddangos yn y testun ategol (tudalen 97) - ynghylch "leihau" effaith tirwedd a gweledol (L&V), "yn enwedig" y rhai ger "derbynyddion twristiaeth".

- **Felly, rydym yn ceisio eglurhad ynghylch dehongliad Llywodraeth Cymru o'r cysyniad o effaith 'fach iawn' yn hytrach na 'dim effaith annerbyniol'.**

- Byddem hefyd yn dadlau nad yw'n dilyn ar unwaith bod derbynnydd yn cael ei effeithio. Mae angen gwahaniaethu rhwng derbynnyddion fel y cyfryw (e.e. "twristiaeth") a derbynnyddion a allai fod yn sensitif i effaith. Byddai maen prawf sy'n nodi "dim effaith andwyol annerbyniol" yn cynrychioli dull mwy cyson.

- Byddai RUKC hefyd yn nodi mai dim ond yng nghyd-destun L&V y sonnir am effaith gronns ond ei fod yr un mor ystyriaeth ar gyfer pob pwnn arall (cadwraeth natur, treftadaeth ddiwylliannol, trafndiaeth ac ati). **Beth yw sylfaen y gwahaniaeth hwnnw?**

- Mae angen egluro'r datganiad "Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio cynllunio ynni rhanbarthol i nodi cyfleoedd ar gyfer pob math o brosiectau adnewyddadwy" gan ei fod yn awgrymu y bydd ardaloedd yn cael eu dyrannu ar gyfer datblygu ynni adnewyddadwy o fewn Cynlluniau Datblygu Strategol. Mae hwn yn ddull a allai arwain at nodi cyfleoedd cyfyngedig iawn ar gyfer datblygu ynni adnewyddadwy a fyddai'n peryglu cyflawni amcanion rhwymedigaethau sero net Dyfodol Cymru a Chymru yn ddifrifol.

Pwyntiau pellach i bwylgor CCERA eu hystyried mewn perthynas â 'Future Wales - The National Plan' yng nghyd-destun cyfyngiadau ar rwydweithiau trosglwyddo a dosbarthu

Mae RUKC yn ymwybodol bod 'Dyfodol Cymru - Y Cynllun Cenedlaethol' yn gosod y sylfaen lefel uchel y mae Cymru'n ystyried materion cynllunio ar gyfer seilwaith gan ddefnyddio dull gofodol. Mae'n deall yn iawn nad yw hon yn ddogfen polisi ynni, gan fod y cymhwysedd hwn yn rhan o'r portffolio perthnasol.

Fodd bynnag, mae aelodau RUKC yn parhau i fod yn hynod bryderus ynghylch cyfyngiadau ar y grid ar gyfer cysylltu prosiectau ynni adnewyddadwy ar raddfa fawr newydd ac ar y môr a sut mae'r rhain yn cael eu hystyried.

Mae Cymru yn parhau i fod yn ymrwymedig trwy ddeddfwriaeth i gyflawni ei rhwymedigaeth netzero. Mae hyn yn debygol o ofyn am gryfhau ac addasu'r rwydweithiau ynni presennol. Fel y nododd Gweinidog yr Amgylchedd, Ynni a Materion Gwledig yn ystod cwestiynau diweddar yn y Cyfarfod Llawn:

"Mae rwydweithiau yng Nghymru yn hynod o wydn. Er 2010, mae 2.4 GW o gapasiti adnewyddadwy newydd wedi'i gysylltu â'r grid presennol. Fodd bynnag, bydd angen seilwaith newydd arnom i gyflawni ein targedau datgarboneiddio uchelgeisiol. Mae Llywodraeth y DU yn pennu'r gallu i adeiladu seilwaith grid newydd trwy reolaethau prisiau, sy'n cael ei adolygu ar hyn o bryd gan Ofgem. "

Fel y nodwyd hefyd gan y Gweinidog Tai a Llywodraeth Leol yn ystod craffu pwyllgor CCERA ar Hydref 15fed:

"Fe fyddwch chi'n gwybod pa mor wael yw'r Grid yng Nghanol Cymru. Nid yw'n wych y Gogledd a'r De chwaith "

Mae hyn yn peri pryder i RUKC am sawl rheswm:

1 - Nid yw rwydweithiau yng Nghymru yn wydn. Ni all prosiectau gysylltu nawr, maent yn destun cost waharddol am gydsynio â gwregysau, neu'n destun cynigion cysylltu a fydd flynyddoedd lawer yn y dyfodol.

2 - Yn ei iteriad cyfredol, mae'r Cynllun Cenedlaethol yn cynnwys sawl cyfeiriad at gydlynw gweithredu i fynd i'r afael â materion capasiti'r grid. Nid yw (fel y mae RUKC yn deall), yn ystyried rhagdybiaeth gysylltiedig o blaid datblygu seilwaith cysylltiedig (hyd at 132KV).

3 - Nid oes gan RUK hyder y bydd iteriad cyfredol Ofgem o'i gynllun RII02 yn sicrhau'r lefelau buddsoddiad seilwaith gwyrdd sy'n ofynnol i gyflawni netzero.

4 - Mae Llywodraeth Cymru yn ceisio cynhesu a phweru pob cartref newydd o ffynonellau ynni glân erbyn 2025. Bydd hyn yn golygu bod angen "diddymu'r defnydd o danwydd ffosil carbon uchel yn raddol a symud i ffyrdd glanach i gynhesu ein cartrefi trwy gyflwyno gwres carbon isel) a chynhyrchu ynni, megis ffynonellau ynni adnewyddadwy (paneli ffotofoltäig), pypiau gwres neu rwydweithiau gwres ardal. " **Mae hyn yn rhoi pwys ychwanegol ar ddatblygu gwytnwch a chynhwysedd grid.**

5 - Mae Llywodraeth Cymru hefyd wedi cydnabod effaith debygol trydaneiddio trafndiaeth ar y Grid: "Bydd y defnydd arfaethedig o gerbydau trydan ar raddfa fawr yn rhoi pwysau ar y grid trydan yng Nghymru; byddwn yn gweithio gyda'r sector ynni i gynllunio ar gyfer hyn. Byddwn hefyd yn cefnogi

camau arloesol i brofi a hyrwyddo codi tâl craff, ynni adnewyddadwy, storio ynni a rhwydwaith ynni lleol sy'n gysylltiedig i gerbydau trydan. ” **Mae'n hanfodol felly bod Llywodraeth Cymru yn nodi ei chynlluniau ar gyfer y materion hyn ac yn disgrifio sut y bydd angen addasu rhwydweithiau pŵer i gefnogi'r trawsnewid hwn.**

Ategir y pryderon hyn gan adroddiadau diweddar eraill a gyhoeddwyd yn y cyfamser rhwng drafftiau cyntaf ac ail ddrafft yr NDF:

Mae rhagolygon Senarios Ynni Dyfodol 2020 y Grid Cenedlaethol ESO yn nodi bod 2050, o ran buddsoddiad ynni, “rownd y gornel.” Mae hefyd yn rhagweld y bydd y galw am drydan yn cael ei ddyblu erbyn 2050.

Cyhoeddodd Scottish Power Energy Networks hefyd ei adroddiad ar sail senario ar gyfer ei ragolygon yn 2050 ym mis Ebrill 2020. Mae'n nodi, yn absennol o fudd posibl codi tâl craff a cherbyd i grid (V2G), y gallai codi tâl EV yn unig gyfrif am 727MW ychwanegol i'w anterth. galw cyfrolau Fel y nodwyd hefyd gan bwyllgor Economi, Sgiliau a Seilwaith Senedd Cymru ym mis Gorffennaf 2020:

“Dylai Llywodraeth Cymru amlinellu i'r Pwyllgor pa ystyriaeth y mae'n ei rhoi i faterion capasiti ynni a grid ar gyfer rhedeg fflydoedd cerbydau cwbl drydan yng Nghymru a sut y mae'n ymgorffori hynny yn system gynllunio Cymru, a rhoi sicrwydd ynghylch ei chynlluniau cynaliadwyedd ar gyfer rheoli. caffael ac ailgylchu cylchol batris trydan. ”

Cyhoeddodd CSC y DU ei adroddiad blynyddol i'r Senedd ym mis Mehefin 2020. Ymhlith ei chwe argymhelliad allweddol oedd “Rhaid cryfhau rhwydweithiau ynni ar gyfer y trawsnewid ynni net-sero i gefnogi trydaneiddio trafndiaeth a gwres. Mae gan y Llywodraeth yr offer rheoleiddio i ddod â buddsoddiad yn y sector preifat yn ei flaen. ”

Cwestiynau mewn perthynas â chynhwysedd grid yng nghyd-destun 'Dyfodol Cymru - Y Cynllun Cenedlaethol'

- **Beth yw ystyr 'trosglwyddo tuag at rwydwaith grid aml-fector' a sut mae Llywodraeth Cymru yn rhagweld y bydd hyn yn digwydd?**

- **Beth yw ystyr cyfeirio at 'leihau'r rhwystrau i weithredu seilwaith grid newydd'?**

- Mae'r Cynllun Cenedlaethol drafft yn nodi 'Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio ei ysgogiadau polisi i gynorthwyo i gyflawni prosiectau ynni adnewyddadwy yn yr ardaloedd hyn trwy gydlynu gweithredu strategol i adeiladu'r achos dros seilwaith grid newydd neu wedi'i atgyfnerthu lle bo angen'.

- **A yw hyn yn ymwneud â Chymru yn gyffredinol, neu dim ond â'r Ardaloedd Cyn-Asesedig lle nad oes fawr o gyfle?**

- **Hefyd, a yw Llywodraeth Cymru yn ystyried bod angen iddi 'arwain' gweithredu strategol yn hytrach na dim ond ei 'gydlynu'?**

- Mae RUKC yn nodi cefnogaeth ar gyfer 'Cynllunio ynni rhanbarthol' “i nodi cyfleoedd ar gyfer pob math o brosiectau adnewyddadwy.” **A all Llywodraeth Cymru egluro sut mae'n bwriadu sgwario'r gofyniad am fuddsoddiadau strategol cenedlaethol gydag amgylchedd cynllunio sy'n blaenoriaethu cefnogaeth ar gyfer cynllunio ynni rhanbarthol?**